IEC

ESTATUTS

DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

IEC
Institut d'Estudis
Catalans

ESTATUTS

DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

IEC
Institut d'Estudis
Catalans

Text dels Estatuts aprovats pel Ple de l'Institut d'Estudis Catalans els dies 22 de gener i 2 d'abril de 2001 i publicats en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 3393, del 22 de maig de 2001, p. 7479-7480, i núm. 3502, del 29 d'octubre de 2001, p. 16346, i modificats parcialment pel Ple el dia 9 d'abril de 2025 (modificacions publicades en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 9459, del 22 de juliol de 2025, p. 428-430).

© 2025, Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47. 08001 Barcelona

Primera edició: febrer de 2016
Segona edició: desembre de 2025

Disseny gràfic: Azuanco
Imprès a Impresión Offset Derra, SL

Dipòsit Legal: B 23292-2025
DOI: 10.2436/10.0100.01.19

Sumari

Preàmbul 7

Capítol I. Disposicions generals
Article 1. Denominació i objecte de la institució 9
Article 2. Àmbit d'actuació 9
Article 3. Finalitats 9
Article 4. Llengua pròpia 9
Article 5. Personalitat i capacitat jurídiques 9
Article 6. Seus i delegacions 10
Article 7. Règim jurídic 10
Article 7 *bis*. Igualtat de gènere 10

Capítol II. De l'organització interna
Article 8. Les seccions 11
Article 9. Creació, funcions i òrgan de govern de les seccions 11
Article 10. Composició de les seccions 11
Article 11. Creació de societats filials i altres ens científics 11

Capítol III. Dels membres
Article 12. Condició de membre 12
Article 13. Els membres numeraris 12
Article 14. Els membres emèrits 12
Article 15. Els membres supernumeraris 12
Article 16. Els membres corresponents 12

Capítol IV. Dels òrgans de govern
Article 17. Els òrgans de l'Institut 13
Article 18. El Ple 13
Article 19. El Consell Permanent 13
Article 20. La presidència 13
Article 21. L'Equip de Govern 13
Article 22. Durada dels càrrecs 14
Article 23. Participació en la Biblioteca de Catalunya 14

Capítol V. De la reforma dels Estatuts
Article 24. Límit de la reforma i suport necessari 15

Capítol VI. Part final
Disposició transitòria. Durada del mandat dels càrrecs actuals 15

ESTATUTS
DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Preàmbul

L'Institut d'Estudis Catalans fou fundat el 18 de juny de 1907 per la Diputació de Barcelona, a iniciativa del seu president, Enric Prat de la Riba. Sota els principis de rigor científic, catalanitat i obertura a l'exterior, els seus objectius eren l'alta recerca en els àmbits de la cultura catalana, en especial, la metodologia històrica aplicada a les ciències humanístiques, l'estudi, la codificació i el desenvolupament de la llengua catalana i el conreu de la ciència en aquesta llengua. El prestigi dels membres que en feien part i els resultats de les recerques dutes a terme van portar a un reconeixement de la qualitat de l'Institut, el qual, des de l'any 1922, és membre de ple dret de la Unió Acadèmica Internacional.

La notable activitat científica de l'Institut es reflectí en nombroses publicacions del més alt nivell de totes les especialitats, entre les quals —pel que fa a la codificació de la llengua— les *Normes ortogràfiques*, el *Diccionari ortogràfic*, la *Gramàtica catalana* i el *Diccionari general de la llengua catalana* de Pompeu Fabra, i també en la creació i l'obertura al públic de la seva biblioteca amb el nom de Biblioteca de Catalunya.

Les vicissituds històriques del nostre país no van deixar d'afectar l'Institut, el qual, des del 1939 fins al 1976, es veié seriosament perjudicat per la repressió que patí la cultura catalana, però sobrevisqué gràcies a l'esperit de resistència i de fidelitat als objectius tradicionals, així com a la tasca dels seus membres i al suport de determinades entitats.

Poc després d'iniciada la transició política, l'Estat espanyol reconeixia l'Institut d'Estudis Catalans i n'aprovava els Estatuts per mitjà del Reial decret 3118/1976, del 26 de novembre, en què consta que l'àmbit d'actuació de la institució s'estén a les terres de llengua i cultura catalanes. Aquest àmbit d'actuació es reflecteix en el reconeixement que fan de la llengua catalana la Constitució d'Andorra i els estatuts d'autonomia de Catalunya, les Illes Balears i la Comunitat Valenciana, en aquest cas amb la denominació històrica de

valencià. Així mateix, les legislacions francesa, italiana i de la Comunitat Autònoma d'Aragó confereixen diversos graus de reconeixement jurídic al català.

En les noves condicions, l'Institut aconseguí continuar la tasca per a la qual va ser fundat i, molt especialment, la referida a l'estudi i el desenvolupament de la llengua i la cultura catalanes.

Amb el restabliment definitiu de la Generalitat de Catalunya, el primer Govern català disposà, en el Decret 90/1980, del 27 de juny, que l'Administració seguiria les normes lingüístiques de l'Institut. Aquest reconeixement assolí el màxim rang amb la Llei 8/1991, del 3 de maig, sobre l'autoritat lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans, i va ser reforçat per la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística.

Els Estatuts de l'Institut d'Estudis Catalans van ser aprovats pel Reial decret 3118/1976 damunt dit, però van ser modificats el 25 d'abril de 1988 pel Ple de l'Institut, amb la voluntat de transformar la institució i adaptar-la a les noves circumstàncies. Aquests Estatuts foren modificats novament per un acord pres pel Ple el 12 de maig de 1997, per tal com es considerà que havia de constar explícitament una referència a la unitat de la llengua catalana, per damunt de les denominacions que pugui presentar en els diferents indrets de la seva extensió geogràfica.

També per acord del Ple, el 2 d'abril de 2001 es procedí a una nova reforma estatutària, la qual responia a uns objectius posats de manifest en els documents i acords aprovats pel Ple de l'Institut des del 1988, i a la voluntat d'adequar les normes jurídiques que regien l'Institut a l'entorn cultural, científic i social.

Aquesta és, per tant, la quarta vegada que es duu a terme la reforma dels Estatuts, aquest cop, per tal d'adaptar-los al primer Pla d'Igualtat per als membres de l'IEC (2024-2027) i a la legislació vigent en la qual s'emmarca. L'objectiu de la reforma és complir amb el compromís de l'Institut de preservar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en les normes d'autogovern i en el seu funcionament com a principi estructurador, garantint especialment la presència equilibrada entre dones i homes en la seva composició i òrgans de govern i representació.

Els Estatuts, però, no constitueixen l'única norma aplicable a la vida institucional. Caldrà, per tant, completar-los amb un desenvolupament reglamentari d'aquelles normes estatutàries que així ho requereixin.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Denominació i objecte de la institució

L'Institut d'Estudis Catalans és una institució acadèmica que té per objecte l'alta investigació científica i, principalment, la de tots els elements de la cultura catalana.

Article 2. Àmbit d'actuació

L'àmbit d'actuació de l'Institut d'Estudis Catalans s'estén a les terres de llengua i cultura catalanes.

Article 3. Finalitats

Són finalitats de l'Institut d'Estudis Catalans:

a) Tenir cura de l'estudi de la llengua catalana, establir-ne la normativa i vetllar perquè el procés de normalització d'aquesta llengua sigui coherent arreu del seu àmbit lingüístic.

b) Contribuir a la planificació, la coordinació, la realització i la difusió de la recerca, en les diferents àrees de la ciència i la tecnologia.

c) Impulsar, amb les activitats que li són pròpies, el progrés i el desenvolupament generals de la societat i realitzar, quan s'escaigui, tasques d'assessorament dels poders públics i altres institucions.

Article 4. Llengua pròpia

La llengua pròpia de l'Institut d'Estudis Catalans és el català.

Article 5. Personalitat i capacitat jurídiques

L'Institut d'Estudis Catalans té personalitat jurídica de dret públic amb base privada i, en conseqüència, capacitat per a:

a) Coordinar-se i relacionar-se amb altres institucions científiques i culturals d'arreu i signar-hi els convenis que consideri pertinents.

b) Adquirir i posseir béns de tota mena a títol onerós o gratuït, obligar-se amb qualsevol persona pública o privada i exercir accions conformement al dret.

c) Disposar lliurement dels seus recursos econòmics, que procedeixen de subvencions institucionals o donacions i del patrimoni propi, per a dur a terme les seves finalitats, sens perjudici del rendiment de comptes d'acord amb la normativa vigent.

Article 6. Seus i delegacions

L'Institut d'Estudis Catalans té el domicili a l'antiga Casa de Convalescència, situada al número 47 del carrer del Carme de Barcelona, on té la seva seu principal. A més d'aquesta, pot establir altres seus i delegacions dins i fora del seu àmbit geogràfic d'actuació.

Article 7. Règim jurídic

L'Institut d'Estudis Catalans es regeix per aquests Estatuts i pel Reglament de règim interior, sens perjudici del que estableix la normativa general per a aquestes institucions.

Article 7 *bis*. Igualtat de gènere

1. L'Institut d'Estudis Catalans, seguint normes internacionals, comunitàries i internes, es compromet a preservar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en les normes d'autogovern i en el seu funcionament com a principi estructurador, garantint especialment la presència equilibrada entre dones i homes en la seva composició i òrgans de govern i de representació.

2. Als efectes d'aquests Estatuts, la presència equilibrada entre dones i homes es pot assolir, depenent dels casos, mitjançant una representació equilibrada o paritària. S'entén per representació equilibrada la que garanteix la presència de dones en una proporció adequada en cada circumstància. Una representació és paritària si la proporció de dones i homes no supera el seixanta per cent del conjunt de persones a què es refereix ni és inferior al quaranta per cent. En tot cas, la representació paritària ha de tendir a assolir el cinquanta per cent de persones de cada sexe.

CAPÍTOL II

De l'organització interna

Article 8. Les seccions

L'Institut d'Estudis Catalans s'estructura en seccions, establertes segons grans unitats temàtiques de la ciència i la tecnologia.

Article 9. Creació, funcions i òrgan de govern de les seccions

1. Les seccions de l'Institut d'Estudis Catalans són creades pel Ple a proposta d'un dels col·lectius següents:

a) Una o més seccions preexistents.

b) El Consell Permanent.

c) Una tercera part dels membres numeraris i emèrits de l'Institut.

2. Les seccions s'encarreguen d'organitzar i desenvolupar la recerca i de programar les activitats en llurs disciplines amb mitjans i publicacions propis.

3. Cada secció és regida per un consell elegit pels seus membres.

Article 10. Composició de les seccions

1. Cada secció de l'Institut d'Estudis Catalans és formada per un màxim de vint-i-vuit membres numeraris, pels membres emèrits i pels presidents o presidentes de les societats filials adscrites a la secció. La composició de la secció cal que tingui en compte la realitat diversa de l'àmbit lingüístic català i ha de garantir una presència equilibrada entre dones i homes, d'acord amb el que s'estableix en l'article 7 *bis*.

2. L'Institut d'Estudis Catalans pot adscriure a cadascuna de les seccions un màxim de trenta membres corresponents, preservant una presència equilibrada entre dones i homes, d'acord amb el que s'estableix en l'article 7 *bis*.

Article 11. Creació de societats filials i altres ens científics

L'Institut d'Estudis Catalans pot crear societats filials, centres de recerca, serveis científics i altres ens anàlegs, dins els límits de la seva missió fonamental i sempre sota la seva superior orientació i responsabilitat.

CAPÍTOL III

Dels membres

Article 12. Condició de membre

1. La condició de membre de l'Institut és vitalícia.
2. Els membres de l'Institut d'Estudis Catalans poden ésser numeraris, emèrits, supernumeraris i corresponents.

Article 13. Els membres numeraris

Són membres numeraris les persones que, elegides pel Ple, gaudeixen de tots els drets i tenen totes les obligacions que fixen els Estatuts i el Reglament de règim interior de l'Institut, que són:

a) Exercir els càrrecs de govern per als quals siguin elegits o designats.

b) Assistir als plens de l'Institut i a les reunions de la seva secció.

c) Participar en les votacions reglamentàries.

d) Prendre part en les tasques de recerca de l'Institut i en les altres que els siguin encomanades.

Article 14. Els membres emèrits

Són membres emèrits les persones que, havent estat membres numeraris, per raó de l'edat són exonerades de les obligacions institucionals, d'acord amb el Reglament de règim interior.

Article 15. Els membres supernumeraris

Esdevenen membres supernumeraris els membres numeraris que, a petició pròpia o d'acord amb el Reglament, són declarats supernumeraris pel Ple.

Article 16. Els membres corresponents

Són membres corresponents les persones que, elegides pel Ple, col·laboren en les tasques científiques de l'Institut d'Estudis Catalans i no participen en òrgans de govern.

CAPÍTOL IV

Dels òrgans de govern

Article 17. Els òrgans de l'Institut

Els òrgans de govern, gestió i representació de l'Institut d'Estudis Catalans són:

a) El Ple.
b) El Consell Permanent.
c) La presidència.

Article 18. El Ple

1. El Ple és l'òrgan màxim de govern de l'Institut d'Estudis Catalans, i resol tot allò que es refereix a la vida col·lectiva de la institució, n'aprova les línies generals d'actuació i el pressupost, i controla la gestió dels càrrecs i dels altres òrgans de govern.

2. Constitueixen el Ple els membres numeraris i els emèrits. També en fan part les presidentes o presidents de les societats filials en les condicions establertes pel Reglament de règim interior.

Article 19. El Consell Permanent

1. El Consell Permanent actua per delegació del Ple i exerceix el govern de la institució.

2. El Consell Permanent és format pel president o presidenta de l'Institut, l'Equip de Govern i els presidents o presidentes de les seccions.

Article 20. La presidència

1. El president o presidenta és el representant ordinari de l'Institut, en presideix el Ple, el Consell Permanent i l'Equip de Govern i té cura de l'execució dels acords.

2. El president o presidenta és elegit pel Ple i té la facultat de nomenar i fer cessar l'Equip de Govern.

Article 21. L'Equip de Govern

1. L'Equip de Govern assisteix la presidència en les seves funcions executives i administratives.

2. L'Equip de Govern és format, exclusivament, per membres de l'Institut d'Estudis Catalans, fins a un màxim de tres, a més del president o presidenta. Ha de tenir, necessàriament, una persona amb el càrrec de vicepresident i una altra amb el càrrec de secretari general, i una representació paritària entre dones i homes. La composició de l'Equip de Govern proposada per les persones que presenten una candidatura a la presidència serà donada a conèixer en presentar la candidatura.

Article 22. Durada dels càrrecs

1. Tots els càrrecs, tant els electius com els de designació directa, són exercits per membres de l'Institut d'Estudis Catalans.
2. El mandat dels càrrecs electius té una durada de quatre anys, renovables consecutivament una sola vegada.
3. El mandat dels càrrecs de designació directa cessa, en tot cas, amb el mandat del president o presidenta que els ha designat.
4. Si durant el mandat presidencial es produeix alguna vacant en l'Equip de Govern, la provisió d'aquesta pertoca a la presidència, i la durada del nou càrrec no pot excedir la part encara no transcorreguda del mandat del membre substituït.

Article 23. Participació en la Biblioteca de Catalunya

L'Institut d'Estudis Catalans, com a fundador de la Biblioteca de Catalunya, és membre de ple dret de l'ens que la governa.

CAPÍTOL V

De la reforma dels Estatuts

Article 24. Límit de la reforma i suport necessari

1. L'Institut d'Estudis Catalans pot elevar a la instància corresponent de l'Administració la proposta de reforma dels seus Estatuts, sempre que no comporti cap alteració del que disposa l'article 1.

2. La proposta de modificació dels Estatuts ha d'obtenir el vot favorable de dos terços dels membres de l'Institut amb dret a vot.

CAPÍTOL VI

Part final

Disposició transitòria. Durada del mandat dels càrrecs actuals

A tots els membres de l'Institut d'Estudis Catalans que ocupen càrrecs d'elecció en entrar en vigor aquests Estatuts, els és aplicable la normativa vigent en el moment d'haver estat elegits.